

SPRÁVA O ČINNOSTI A HOSPODÁRENÍ 2020

OBSAH:

I. Základné údaje	3
II. Ekonomické údaje	4
II.1 Informácie o údajoch na strane aktív	4
II.2 Informácie o údajoch na strane pasív	6
II.3 Tržby a výrobné náklady príspevkovej organizácie.....	7
II.4 Informácie o rozpočte príspevkovej organizácie	8
III. Realizované investície	11
IV. Komentár – prínosy z činnosti pre mesto Ružomberok.....	12
Príloha	24

SPRÁVA O ČINOSTI A HOSPODÁRENÍ PRÍSPEVKOVEJ ORGANIZÁCIE MESTA RUŽOMBEROK ZA ROK 2020

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Názov:	Mestská knižnica Ružomberok
Sídlo:	Podhora 33, 034 01 Ružomberok
Právna forma:	príspevková organizácia
Zriaďovateľ:	Mesto Ružomberok
Dátum zriadenia:	15. 12. 1993
Štatutárny zástupca :	Ing. Tatiana Babincová, riaditeľka
IČO:	00355798
DIČ:	2020589791
Predmet činnosti :	SK NACE 91010 - činnosť knižníc a archívov, práca s knihou a informáciami
Podiel mesta v % :	100

II. EKONOMICKÉ ÚDAJE

II.1 Informácie o údajoch na strane aktív

Opis a hodnota dlhodobého majetku vo vlastníctve účtovnej jednotky:

Majetok, ku ktorému má účtovná jednotka vlastnícke právo (v nadobúdacích cenách)	Zostatok k 31.12.2020 v €
Pozemky	0,00
Budovy, stavby	0,00
Dopravné prostriedky	0,00
DHM a DNM – stroje, prístroje, softvér, inventár (v obst. cene)	30.545,20
DDHM - inventár	80.363,09
DDHM - knihy	338.827,49
DDHM – audiovizuálne dokumenty	5.506,96
Majetok v správe účtovnej jednotky	0,00
SPOLU	455.242,74

Opis a hodnota majetku, ku ktorému účtovná jednotka nemá vlastnícke právo:

- budova ul. Podhora 33 Ružomberok - priestory hlavnej pobočky knižnice užívané na základe Zmluvy č. 04/2010 o nájme nebytových priestorov so zriaďovateľom Mestom Ružomberok z 1.1.2010, s dobou nájmu na dobu neurčitú
- ZŠ Sládkovičova Ružomberok - priestory pobočky na základe Zmluvy č. 1/2014 o výpožičke nehnuteľnosti podľa par. 659 Obč. zák. z 1.7.2014 s dobou výpožičky na dobu neurčitú
- ZŠ Černová Ružomberok - priestory pobočky na základe Zmluvy č. 1/2015 o výpožičke nehnuteľnosti z 1.7.2015, podľa par. 659 Obč. zák. s dobou výpožičky na dobu neurčitú
- kultúrny dom Biely Potok – priestory pobočky užívané na základe Dohody o hmotnej zodpovednosti z 1. 2. 2019
- Bystrická 2 - priestory pobočky užívané na základe Zmluvy č. 2/2017 o nájme nebytových priestorov s prenajímateľom Ivaning, s.r.o., z 1. 1. 2017, s dobou nájmu na dobu neurčitú.

Oprávky a výšku odpisov stanovil odpisový plán pre rok 2020, odpisovaným majetkom bol softvér Clavius (nadobúdacia hodnota 9.700 €) a bibliobox (nadobúdacia hodnota 6.840 €).

Prírastok drobného hmotného majetku predstavoval nákup nábytku a technického vybavenia, v nasledovnom členení:

- z vlastných prostriedkov (kreslá odd. beletrie, čistička vzduchu, bezdotykový teplomer) vo výške **1.234,79 €**
- z grantových prostriedkov Nadácie Slovenskej sporiteľne (vybavenie v rámci realizácie projektu Knižná záhrada) vo výške **839,93 €**

Prírastok kníh a periodík bol realizovaný:

- zo zdrojov od zriaďovateľa a vlastných zdrojov vo výške **14.779,26 €**
- zo zdrojov grantovej podpory FPU vo výške **6.116,49,- €**

Sumy objemu prírastkov knižného fondu sú uvedené po zrealizovaní stavu podľa spracovaných prírastkových zoznamov knižnice, podľa všeobecne platných maloobchodných cien.

Úbytok drobného hmotného majetku predstavovalo:

- vyradenie opotrebovaného knižničného fondu v počte 990 ks, v sume **1.194,67 €**, podľa Záznamu zo zasadnutia vyradovacej komisie 1/2020.

Knižnica neeviduje nehnuteľný majetok zverený do správy.

Finančný majetok:

Krátkodobý finančný majetok	Zostatok k 31.12.2020
Pokladnica	0,00
Ceniny – stravné lístky	0,00
Bežné účty, z toho:	
- bežný účet	18.800,71
- sociálny fond	335,81
- depozitný účet	0,00
Spolu	19.136,52

Pohľadávky, NBO:

Pohľadávky a náklady bud. období	Zostatok k 31.12.2020
Pohľadávky v lehote splatnosti (dobropisy k energiám)	1 .470,46
Náklady budúcich období (predplatné časopisy, el. knihy)	3.158,22
SPOLU	4.628,68

Spôsob a výška poistenia dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku:

Druh poisteného majetku	Spôsob poistenia	Výška poistenia
DHM a DDHM vo vlastníctve ÚJ	pre prípad požiaru, živlu, poškodenia vodou z vodovod. zariadení, krádeže, lúpeže a vnútorného vandalizmu, v zmysle PZ č. 9460048601 zo dňa 30.12.2013	493 670,00

II.2 Informácie o údajoch na strane pasív súvahy

Vlastné imanie, hospodársky výsledok

Názov položky	Zostatok k 31.12.2019	Presun	Zostatok k 31.12.2020	Opis jednotlivých položiek
Zákonný rezervný fond	1.728,00	-1.728,00	0,00	Vysporiadanie straty z r. 2019
Dosiahnutý výsledok hospodárenia:	-10.138,09	10.138,09	2.988,04	Presun – výsledok hospodárenia za rok 2020 Výška hospodárskeho výsledku 2019 bola ovplyvnená novou metodikou účtovania účtu 355 – zaúčtovanie nevyčerpaného transferu z rozpočtu obce.

Rezervy – netvorili sa.

Závazky

Závazky	Zostatok k 31.12.2019	Zostatok k 31.12.2020
Dlhodobé záväzky z toho:	414,07	433,82
- záväzky zo sociálne ho fondu	414,07	433,82
Krátkodobé záväzky z toho:	12.556,56	13.264,02
- záväzky voči dodávateľom	2.134,91	2.648,83
- záväzky voči zamestnancom	5.987,52	6.096,80
- záväzky voči poisťovniam	3.671,70	3.691,96
- záväzky voči daňovému úradu	745,10	826,43
- záväzky voči štátnemu rozpočtu	0,00	0,00
- ostatné záväzky	17,33	0,00
SPOLU	12.970,63	13.697,84

Krátkodobé záväzky (so zostatkovou dobou splatnosti do 1 roka):

- r. 152 súvahy: Dodávateľia v celkovej výške 2.648,83 € - Slovenská pošta, a. s., predplatné 1.607,02 €, Retail Project Central, s.r.o., knihy 956,81 €, FreeTech services, s.r.o., webové služby 85,- €. Záväzky boli uhradené v priebehu januára 2021.
- r. 163,165,167 súvahy – mzdy zamestnancov, odvody a preddavok dane za 12/2020 v celkovej výške 10.615,19 €. Záväzky boli uhradené v riadnom výplatnom termíne v januári 2021.

Dlhodobé záväzky (so zostatkovou splatnosťou nad 1 rok):

- r. 144 súvahy - záväzky zo sociálneho fondu vo výške 433,82 €. Tvorba SF mesačne 1,5% z hrubých zúčtovaných miezd. Čerpanie pravidelným príspevkom k stravným lístkam 0,50 €/ks a vo forme darčkových poukážok ku koncu kalendárneho roka.

Záväzky po lehote doby splatnosti: žiadne

Výška dlhu podľa § 17 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. za bežné účtovné obdobie a bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie bola nulová.

Závazky z prijatých transferov

Druh transferu	Stav záväzku k 31.12.2019	Stav záväzku k 31.12.2020
Zúčtovanie kapit. transferu z rozp. obce (zost. hodnota majetku z rozp. obce)	2.478,40	2.120,30
Zúčtovanie kapitálového transferu zo ŠR (zost. hodnota majetku zo ŠR)	5.174,60	4.182,70
Nespotrebovaný bežný transfer zo ŠR	0,00	7.425,51

V priebehu roku 2020 nebol prijatý nový kapitálový transfer.

II.3 Tržby a výrobné náklady príspevkovej organizácie

Číslo účtu	Tržby a výrobné náklady príspevkových organizácií	Číslo riadku	Suma k 31.12.2019	Suma k 31.12.2020
601	Tržby za vlastné výrobky	01		
602	Tržby z predaja služieb	02	6.479,89	5.507,35
604	Tržby za tovar	03		
	Tržby celkom /01+02+03-04/	05	6.479,89	5.507,35
501	Spotreba materiálu	06	41.013,79	26.539,66
502	Spotreba energie	07	11.618,46	10.471,32
503	Spotreba ostatných neskladov. dodávok	08		
511	Oprava a udržiavanie	09	2.705,10	1.993,74
512	Cestovné	10	132,86	2,13
513	Náklady na reprezentáciu	11	299,60	72,51
518	Ostatné služby	12	8.023,46	9.366,82
521	Mzdové náklady	13	99.323,34	106.507,07
524	Zákonné sociálne poistenie	14	33.312,60	33.639,64
525	Ostatné sociálne poistenie	15	1.092,00	1.079,00
527	Zákonné sociálne náklady	16	5.813,56	5.915,75
528	Ostatné sociálne náklady	17		
531	Daň z motorových vozidiel	18		
532	Daň z nehnuteľností	19		
538	Ostatné dane a poplatky	20	202,08	112,18
548	Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť (autorské honoráre, cestovné iným než zamestnancom)	21	1.365,00	1.122,75
551	Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	22	1.379,72	1.379,72
	Výrobné náklady celkom /r.06 až r.21/	23	206.281,57	198.202,29

Príspevková organizácia spĺňa podmienky podľa § 21 ods. 2 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Vlastné tržby organizácie predstavovali **2,78 %** celkových výnosov. Príspevková organizácia nevyvíjala podnikateľskú činnosť.

II.4 Informácie o rozpočte a hodnotenie plnenia rozpočtu

Výška príspevku príspevkovej organizácii na rok 2020 bola schválená mestským zastupiteľstvom dňa **11.12.2019** uznesením č. **240/2019**, v celkovom objeme príspevku zo strany zriaďovateľa **181.700,- €**.

Rozpis položiek rozpočtu bol oznámený listom dňa 13.1.2020. Celkový objem rozpočtu bol stanovený v sume 188.700,- €, po zmenách **208.280,- €**.

Zmeny rozpočtu:

1. Zmena k 31.3.2020 schválená dňa 15.4.2020, na navýšenie rozpočtu z grantových prostriedkov Nadácie Slovenskej sporiteľne o 5.000,- € a prostriedkov Nadácie Tesco o 1.300,- €, z titulu grantovej podpory v rámci realizácie projektu Knižná záhrada.
2. Zmena k 30.6.2020 schválená dňa 31.7.2020 na navýšenie rozpočtu o 2.500,- € z titulu grantovej podpory FPU a zároveň na zníženie rozpočtu o 2.000,- € z titulu predpokladaného zníženia vlastných príjmov organizácie v dôsledku pandemickej situácie. Zmena zahrňovala aj presuny v rámci položiek.
3. Zmena k 30.10.2020 schválená dňa 30.10.2020. Zmena zahrňovala iba presuny v rámci položiek.
4. Zmena k 31.12.2020 schválená dňa 28.12.2020 na navýšenie rozpočtu o 12.780,- z titulu grantovej podpory FPU a podpory zo strany MKSR. Zmena zahrňovala aj presuny v rámci položiek.

Zostatok hotovosti na bežnom účte k 31.12.2020: **18 800,71 €**, z toho:

- mzdy 12/2020: **10 426,58 €**

- zostatok vlastných zdrojov: **948,62 €**

- nedočerpané granty FPU: **7 425,51 €**

Zostatok hotovosti na účte soc. fondu k 31.12.2020: **335,81 €**

Zostatok hotovosti v pokladni k 31. 12. 2020: **0,00 €**

Ceniny v pokladni k 31. 12. 2020: **0,00 €**

Výška dlhu podľa § 17 ods. 7 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. za bežné účtovné obdobie a bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie - *žiadna*.

PREHLAD PRÍJMOV A VÝDAVKOV ROZPOČTU PODĽA POLOŽIEK:

VÝDAVKY	SKUTOČNOSŤ k 31.12.2019	Schválený rozpočet 2020	Rozpočet po zmenách k 31.12.2020	SKUTOČNOSŤ k 31.12.2020	plnenie
Mzdy a odvody	131 660	142 000	140 300	140 254	99,97%
Doplňk.dôchodk.poistenie	1 092	1 092	1 092	1 092	100,00%
Prídel do soc.fondu	1 308	1 320	1 382	1 382	100,00%
Stravné	4 486	4 536	4 536	4 536	100,00%
Knihy, časopisy, noviny	14 789	10 940	25 666	19 148	74,60%
Všeobecný materiál	1 337	1 000	7 077	7 045	99,55%
Nákup DDHM, DDNM	22 584	3 200	1 236	1 234	99,84%
Energie	12 009	12 500	10 534	10 534	100,00%
Vodné, stočné	715	750	740	740	100,00%
Opravy a údržby	2 705	1 500	1 995	1 994	99,95%
Cestovné	163	120	37	37	100,00%
Reprezentačné	300	200	73	73	100,00%
Poštové služby	338	450	350	326	93,14%
Telekomunikačné služby	709	1 200	1 064	1 066	100,19%
Nájomné	1 101	801	780	780	100,00%
Kult.vzdel.činnosť	474	200	2 568	1 026	39,95%
Prac.pomôcky	400	450	829	828	99,88%
Všeobecné služby	3 169	2 300	3 290	3 277	99,60%
Špeciálne služby a poplatky	1 568	3 200	3 790	3 792	100,05%
Poistenie majetku	940	941	941	941	100,00%
Nevyčerp. prostriedky na BÚ	10 324			18 801	
SPOLU	212 171	188 700	208 280	218 906	
PRÍJMY	SKUTOČNOSŤ k 31.12.2019	Schválený rozpočet 2020	Rozpočet po zmenách k 31.12.2020	SKUTOČNOSŤ k 31.12.2020	plnenie
Zostatok prostr. z predch. roku	9 254	0	0	10 324	
Ost.príjmy (vratky po fin.zúč.)	131	0	62	173	
Vlastné príjmy	6 786	7 000	5 338	5 529	103,58%
Granty od inštitúcií mimo VS	600	0	6 300	6 300	100,00%
Bež.transfery z rozp.obce	174 700	181 700	181 700	181 700	100,00%
Bežné transfery z VÚC	500	0	0	0	
Bežné transfery zo ŠR	20 200	0	14 880	14 880	100,00%
SPOLU	212 171	188 700	208 280	218 906	

PRÍJMY:

V porovnaní s rokom 2019 bola **dotácia zriaďovateľa** navýšená o 7 tis. €. **Tržby z členského** poklesli o 1 tis. € na 5,5 tis. € (pôvodne plánovaných bolo 7 tis. €). Výpadok príjmov zriaďovateľa v prvej polovici roku 2020 sme pocítili aj my, prostredníctvom zníženej dotácie za 05/2020. Tento znížený objem prostriedkov bol dorovnaný v závere roka 2020, takže dotácia zriaďovateľa bola v konečnom dôsledku poskytnutá v plnej výške tak, ako bola uznesením mestského zastupiteľstva pôvodne schválená.

Príjem z grantov predstavoval viac ako 21,1 tis. € (20,7 tis. v roku 2019). Grantové prostriedky pochádzali z viacerých zdrojov. Bežný transfer z verejného sektora súvisel s uzatvorením zmlúv o poskytnutí finančných prostriedkov s Fondom na podporu umenia – spomínaných 12.000 € na akvizíciu kníh a 2.500 € na podporu kultúrno-výchovnej činnosti. 5.000 € predstavovali prostriedky z Nadácie Slovenskej sporiteľne na realizáciu projektu Knižnej záhrady v átriu knižnice, 1.300 € sme získali prostredníctvom nadácie Tesco a boli súčasťou viaczdrojového financovania projektu Knižnej záhrady. V roku 2020 nám nebola poskytnutá kapitálová dotácia.

VÝDAVKY:

Mzdy a odvody - v porovnaní s pôvodne schváleným rozpočtom na rok 2020 bol objem miezd znížený, v súvislosti s uplatnením odpustenia odvodu do Sociálnej poisťovne počas 04/2020. Časť mzdovej položky vo výške 700 € predstavovali odmeny mimopracovného pomeru a autorské honoráre z projektových zdrojov.

Všeobecný materiál - objem položky bol upravovaný v súvislosti s realizáciou projektu Knižnej záhrady. Zvýšený nákup dezinfekcie.

Knihy a časopisy - došlo k navýšeniu v súvislosti s dotáciou FPU na akvizíciu kníh. Vzhľadom k tomu, že finančné prostriedky boli prisunuté na náš bežný účet až začiatkom decembra, bola do konca roka vyčerpaná zhruba polovica pridelennej sumy. Ukončenie realizácie projektu je naplánované podľa grantovej zmluvy na 06/2021.

Kultúrno-výchovná činnosť - nedočerpanie grantových prostriedkov vo výške 1,5 tis. €. Ukončenie realizácie projektu je naplánované podľa grantovej zmluvy na 06/2021, vzhľadom k pretrvávajúcemu zákazku hromadných podujatí je pravdepodobné, že časť prostriedkov budeme musieť vrátiť FPU.

Pracovné pomôcky - zvýšený nákup a pridelenie ochranných pracovných prostriedkov (rukavice, štíty, ochranné okuliare, rúška)

Energie - úspora elektrickej energie a plynu v dôsledku uzatvorenia prevádzky od 12. marca do 10. mája 2020

Nákup DDHM - dokončenie projektu obnovy nábytku na 1. nadzemnom podlaží z r. 2019 (nákup kresiel v odd. beletrie), nákup exteriérového nábytku z grantu v rámci projektu Knižná záhrada

Opravy a údržby - výmena SSD diskov na všetkých PC zariadeniach zamestnancov, výmena roletových zatemňovacích systémov na oknách v odd. beletrie

Všeobecné služby - pribudla služba celkovej dezinfekcia priestorov, služby v rámci realizácie projektu Knižná záhrada.

III. PREHĽAD REALIZOVANÝCH PROJEKTOV A INVESTÍCIE

<i>Názov investície:</i> Knižná záhrada <i>Realizácia:</i> r. 2020
<i>Náklady:</i> 6 323,76 €
<i>Zdroje financovania:</i> Nadácia Slovenskej sporiteľne – 5.000 € Nadácia Pontis – Nadačný fond Tesco: 1.300 € Vlastné zdroje – 23,76 €
<i>Ciele:</i> Vybudovanie exteriérového priestoru v átriu budovy knižnice. Obnovili sme átrium budovy knižnice tak, aby vznikla uzatvorená oddychová zóna, nachádzajúca sa len niekoľko krokov od mestskej ulice. Ústredným prvkom priestoru je zelená dýchajúca rastlinná stena, ktorá vytvára príjemnú klímu v letných dňoch. Súčasťou záhrady je vyvýšený kvetinový a bylinkový záhon, exteriérové sedenie a knižné poličky. Priestor disponuje prístupom k wi-fi , susedí s priestormi knižničnej študovne. Zámerom bolo, aby knižná záhrada vyhovovala každému, kto si potrebuje oddýchnuť alebo získať rýchle informácie popri nakupovaní a vybavovaní. Je to inovatívne a atraktívne miesto pre mladých, rodičov s deťmi či aktívnych dôchodcov, vhodné na organizovanie spoločných čítaní, besied, či tvorivých dielní.

IV. KOMENTÁR – PRÍNOSY Z ČINNOSTI PRE MESTO RUŽOMBEROK

Ešte v januári 2020 by nikoho z nás nenapadlo, že nás čaká zložitá a nepríjemná situácia, ktorej ukončenie je i dnes stále v nedohľadne. Knižnica patrí medzi verejných poskytovateľov služieb, takže už od prvých chvíľ, ako sa situácia v súvislosti s Covid-19 začala zhoršovať, zachytili nás všeobecne platné obmedzujúce opatrenia súvisiace s riešením celosvetovej pandémie. Od polovice marca do polovice mája 2020 boli naše priestory pre verejnosť zatvorené. Rovnaká situácia sa opakovala počas posledných dvoch týždňov v závere roka.

Kľúčovým zámerom v priebehu roka sa pre nás stalo poskytovanie knižnično-informačných služieb čo najpriateľnejším spôsobom, aby sme zmiernili negatívny dopad opatrení na našich používateľov. Uvedomujeme si neľahkú situáciu mnohých osamelých ľudí alebo seniorov odrezaných od svojich kontaktov, pre ktorých je práve kniha spôsobom, ako riešiť zložité spoločenské obmedzenia. Preto sme sa zároveň vždy snažili vyjsť v ústrety všetkým požiadavkám. Počas zákazu služieb sme vyšli s vyradenými knihami v zabalených balíčkoch na ulicu a bezplatne ich ponúkli okoloidúcim, po spustení služieb sme sa snažili pripraviť čitateľom knihy vopred - už pred návštevou knižnice, aby v našich priestoroch museli stráviť len minimum času; dokonca sme realizovali i donášku kníh domov.

Počas jarných týždňov lockdownu sa náš komplexný knižničný svet presunul do online priestoru. Na oddeleniach a v rámci práce z domu sme doriešili niektoré časovo náročné úlohy pri prácach v knižnom fonde, prírastkových zoznamoch, prepracovali sme prípravy na školské a študentské podujatia. Zložitú prácu mali najmä kolegyne z náučného oddelenia, ktorých úlohou bolo komunikovať so študentmi,

vypracovávať rešerše podľa zadania na diaľku, skenovať články a texty podľa požiadaviek, sprostredkovať medziknižničné výpožičky. Vďaka predĺženej licencií Slovenskej národnej knižnice sme počas roka 2020 sprostredkovali prístup do multiodborovej databázy elektronických zdrojov **INFOTRAC** od vydavateľstva **GALE**, ku ktorému v priebehu roka pribudla aj bezplatná databáza **ProQuest**. Okrem toho na našom webe poskytujeme prístup i na viaceré voľné elektronické databázy - BiblioMedica, PLOS, ERIC, BRILL Open, DATABAZEKNIH.cz, vrátane projektu DIKDA – projektu digitálnej knižnice a digitálneho archívu Slovenskej národnej knižnice. Možno povedať, že komunikácia v rámci oddelenia náučnej literatúry v podstate až doteraz prebieha z veľkej časti elektronicky a telefonicky.

V apríli sme konečne rozbehli i projekt sprístupnenia elektronických beletristických kníh. Na tie v predchádzajúcich rokoch akosi stále nebol časový a ani finančný priestor. Práve pandémie pomohla k tomu, že vzrástol záujem čitateľov v dovtedy nerozbehnutej oblasti výpožičiek elektronických dokumentov. Prístup k e-knihám prostredníctvom databázy **Palmknihy.cz** bol zrealizovaný v priebehu dvoch aprílových týždňov.

NAJBLIŽŠIA KNIŽNICA JE NA KONCI MOJEJ RUKY

Elektronické výpožičky
Odkiaľkoľvek, kedykoľvek a zadarmo
Viac ako 9 000 e-knží

Mestská knižnica Ružomberok

Mestská knižnica Ružomberok

Domov O knižnici Naše služby Prečítajte si Ako sa prihlásiť Otvorené knižnice

NOVINY FORDU
OTVÁRANÍ CAS KONTAKTY
Bibliobox
Cenník
Galéria
Profil verejného obstarávateľa
Odkazy na externé zdroje
O čítaní

E-KNIHY / SKUSTE TO INAK

Prístup k e-knihám je možný iba na počítači.

Katalóg e-knží obsahuje cca 9 000 elektronických kníh z toho asi 700 v slovenskom jazyku.

ZÁKLADNÉ PRAVIDLÁ:

Online výpožička je prístupná pre všetkých užívateľov knižnice, ktorí majú platnú registráciu. Pri výpožičke používate osobný emailový účet, ktorý môžete zaregistrovať v knižnici, alebo ho máte v iných službách.

Podiel výpožičky - súčet max. 2 kníh. Každý výpožička môže mať maximálne 9 výpožičiek. Do knižnice, do ktorej knihu chcete požičiavať, môžete mať najviac 1 knihu.

Prístup k e-knihám je možný iba na počítači. Knihu sa z online katalógu môžete dať požičiavať, ak máte platnú registráciu. Knihu sa z online katalógu môžete dať požičiavať, ak máte platnú registráciu. Knihu sa z online katalógu môžete dať požičiavať, ak máte platnú registráciu.

To najlepšie čítanie na jar

ROBERT BRYNDZA DEVÄT BRESTOV
MOKRÁ RYBA
BERNARD MINIER NA KRAJI PRIEPASTI
Isaac Asimov NADACIA
VŠETKY TVOJE PREDNOSTI COLEEN HOOVEROVA

Viac než 9 000 e-knží v našom on-line katalógu

Databáza ponúka momentálne takmer 9 tis. elektronických kníh zväčša v českom jazyku, v slovenčine je dostupných asi 900 titulov. Proces výpožičky e-knihy prebieha v prostredí nášho katalógu Carmen, prostredníctvom samostatnej aplikácie. Po stiahnutí knihy v online priestore už nie sú potrebné ďalšie dáta alebo wi-fi. Do konca roka 2020 sme sprostredkovali výpožičku takmer 260 e-knží a dnes požičiavame asi 20 -25 e-knží mesačne. Táto služba nie je pre nás lacná, ale počas obmedzení je práve jednou z tých, ktoré ponúkame našim čitateľom bezplatne.

Po prvom uvoľnení v priebehu mája 2020 sme rozbeh štandardných služieb prepojili s nastavením nových výpožičných pravidiel, kopírujúcich situáciu podľa vládnych nariadení. V zmysle hygienických opatrení sme v priestore vstupných častí oddelení nainštalovali dávkovače dezinfekcie rúk, vodorovné značky upozorňujúce na zachovanie odstupov, zaviedli sme samostatné nádoby na odkladanie kníh v karanténe. Obmedzenia pre čitateľov v priestoroch prevádzok sa týkali najmä maximálneho počtu osôb v knižnici, pokynov na vrátenie kníh prostredníctvom biblioboxu a samozrejme, povinnosti rúšok, odstupov či dezinfekcie rúk.

Ochranné plexisklové steny pri výpožičnom pulte považujeme dnes za samozrejmosť, ale je fakt, že veľa podobných úloh sme v krátkom čase museli zariadiť a zorganizovať tak, aby bol priestor a práca v ňom čo najbezpečnejšia. Niektoré povinnosti stanovené Úradom regionálneho zdravotníctva sme upravili dokonca prísnejšie - napr. otvorený priestor beletrie a detského oddelenia má spolu 420 m², čo podľa platných opatrení dovoľovalo počas roka vstup pre 28 osôb. Realita je však iná, čitatelia sa väčšinou sústreďujú do omnoho menšieho priestoru pred hlavným pultom, a preto sme tieto počty sami obmedzili na potrebnú mieru.

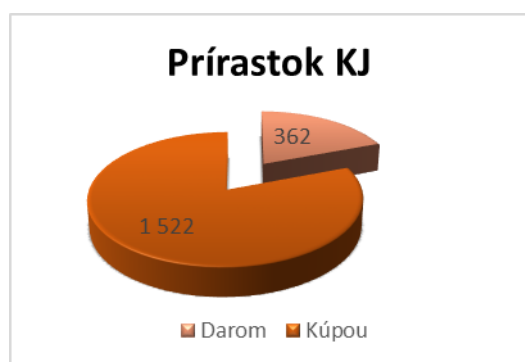
Aktuálne opatrenia sú dnes zosumarizované v **Pandemickom krízovom pláne** knižnice, ktorý rieši rámcové pravidlá pre zvládnutie úloh v období, akým je momentálne prebiehajúca pandémia. Plán sa zaoberá problematikou dodržiavania sprísnených hygienických pravidiel v priestoroch knižnice, zohľadňuje spôsob práce s potenciálne infekčným materiálom (knihy vo výpožičke), ochranou a pracovným režimom zamestnancov, možnosťami úprav otváracie doby pracovísk pre verejnosť a samozrejme, ochranou samotných používateľov. Pravidlá krízového plánu sú aktualizované podľa oficiálnych nariadení vlády SR, pokynov ÚVZSR a RÚVZ Liptovský Mikuláš, podľa odporúčaní špecializovaných inštitúcií ako je napr. SNK Martin a samostatnými príkazmi riaditeľa knižnice.

Všetky vynútené úpravy a postupy vyústili aj do súčasnej ponuky knižnice. Veľmi skoro sme vyšli ponukou tzv. kníh na objednávku, ktorá sa stala ťažiskom knižničných služieb. Proces služby **CLICK&COLLECT** ponúka našim čitateľom možnosť vopred sa s nami skontaktovať cez online prihlásenie v rámci čitateľského konta, mailom alebo telefonicky. Objednaný skompletizovaný balík kníh si používatelia vyzdvihnú v nasledujúci pracovný deň. V priebehu roka 2020 tak dvoj- až trojnásobne vzrástol objem poskytovanej služby v rámci knižničného systému Clavius **Objednať odloženie**, prostredníctvom ktorej je možné uskutočniť výpožičku obľúbenej dostupnej knihy v reálnom čase, bezkontaktne a bez zbytočného čakania. Pri súbežnom výkone služieb ide však o organizačne náročnejší proces, ako sú bežné služby.

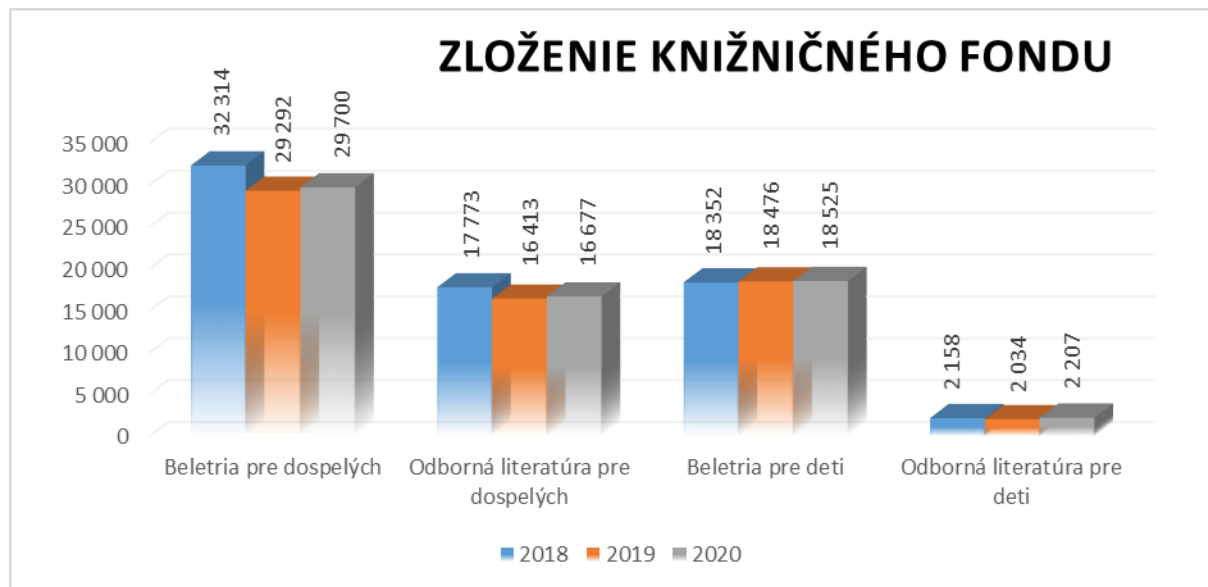
Okrem mailov a telefonátov sme s čitateľmi počas minulého roka komunikovali väčšinou prostredníctvom sociálnych sietí. Naša FB stránka a Instagram sú najmä o knižných odporúčaníach. Snažíme sa, aby boli plné tipov na čítanie pre malých i veľkých, pričom to nemusia vždy byť tituly najnovšie a najpredávanejšie... Najefektívnejšími sa stalo zobrazovanie 2-3 statusov týždenne, v rámci ktorých v dôsledne pripravených príspevkoch informujeme o dianí na knižnom trhu, pripravovaných aktivitách, knižných novinkách a najmä odporúčaných tituloch. Počas predvianočného obdobia sme napríklad vytvorili knižný adventný kalendár s krátkymi odporúčaniami a anotáciami ku tematicky vhodným čitateľským titulom, ktorý si rýchlo našiel svojich priaznivcov.

NIEKOĽKO ŠTATISTÍK

Všetky snahy o komunikáciu a odporúčania by nemali význam, keby sme čitateľom nemohli ponúknuť to najdôležitejšie - nové knihy. Absenčné výpožičky kníh vždy boli a budú ťažiskom našich knižnično-informačných služieb. V prvej polovici roku nákup nových knižných titulov mierne stagnoval, najmä z dôvodu neistých všeobecných ekonomických prognóz týkajúcich sa dynamiky mestského a tým pádom i nášho rozpočtu. Po januárovom a februárovom nákupe k výraznejšiemu rozbehu došlo až v letnom období a najmä v závere roka. V tomto smere nám veľmi pomohlo získanie finančných prostriedkov od Fondu na podporu umenia, keďže na akvizíciu kníh sme z grantových prostriedkov získali v roku 2020 až 12.000 €. Aj vďaka tomu sme dosiahli prírastok v zhruba v rovnakom objeme ako v roku 2019. Na nákup kníh a periodík sme celkovo vynaložili 18,2 tis. €. Z dlhodobého hľadiska objem peňažných prostriedkov na nákup fondu rastie, je potrebné však povedať, že všeobecne platné odporúčania MKSR zohľadňujúce typ knižnice a počet obyvateľov odporúčajú objem cca 28 tis. € ročne. Dosiahnutá mediálna hodnota sumy určenej na nákup knižničného fondu slovenských knižníc podľa benchmarkingu vypracovaného SNK Martin dosiahla v roku 2019 20,4 tis. €. V Českej republike sú tieto hodnoty ešte vyššie - v prepočte na počet obyvateľov sa hodnota nákupu v knižnici nášho typu pohybuje okolo 38 tis. € ročne.

Objem knižného fondu zaznamenal počas roku 2020 čistý nárast o 894 ks, nakúpili a získali sme 1.884 nových kníh a vyradili sme 990 ks knižných dokumentov. Po rokoch zoštieňovania fondu a intenzívneho vyradovania nepotrebných alebo poškodených titulov sme tento rok teda viac nakúpili ako sme vyradili. Nárast podľa jednotlivých oddelení je pomerne rovnomerný, najviac je však viditeľný v oddelení krásnej literatúry pre dospelých. Percentuálny podiel v zložení fondu ostáva rovnaký – cca 44% beletria pre dospelých, 25% náučná literatúra pre dospelých a 31% literatúra pre deti. Prevažná časť fondu je k dispozícii vo voľnom výbere, uskladnených je 5,7 tis. knižných jednotiek.

V súvislosti s obmedzeniami roku 2020 je zrejmý obrovský výpadok v **objeme poskytnutých výpožičiek**. Zaznamenali sme pokles takmer o jednu tretinu služieb roku 2019. Výrazný je najmä pokles prezenčných výpožičiek a pokles periodík, ktorých výpožičky dosiahli len asi polovicu objemov predchádzajúcich rokov. Najlepšia situácia v objeme výpožičiek je v oddelení krásnej literatúry (asi 75% objemu z roku 2019), v oboch zvyšných oddeleniach je pokles výraznejší.

V rámci náučnej literatúry vzrástol záujem o technickú literatúru, návody na opravy a rekonštrukcie, zvýšený bol záujem aj o dejiny a politiku. Z periodík viedli Téma, Trend, a jednoznačne všetky tzv. hobby časopisy. Viac ako o dvojnásobok vzrástla medziknižničná výpožičná služba pre našich študentov (258 požičaných titulov v porovnaní s 108 v roku 2019), čo zrejme súvisí s obmedzením mobility študentov uzatvorením vysokých škôl. Takmer štvornásobne vzrástol objem rešerší (27 poskytnutých služieb).

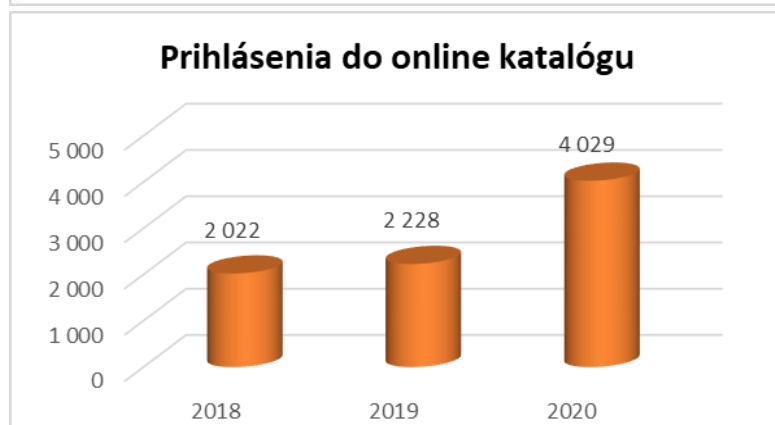
V oblasti beletrie naši čitatelia stále uprednostňujú skôr oddychovú spoločenskú literatúru a detektívky, tu sa trend nezmenil. Čo nás veľmi teší, možno aj vďaka dobrej súčasnej ponuke sa zvýšila návštevnosť mladých rodičov s najmenšími deťmi. Preto sme sa aj rozhodli priradiť k našim existujúcim čitateľským segmentom samostatnú kategóriu tzv. **predčitateľov** – deti v predškolskom veku, ktoré čítajú spolu s rodičmi. Veď tam to všetko začína. Zároveň sme počas posledných mesiacov roka prišli s novým typom výpožičky spoločenských hier, ktoré evidujeme v našom fonde z darov čitateľov a získaných v rámci propagačnej kampane inštitúcií (Alba). Tento produkt je najmä v čase obmedzení populárny u rodín s deťmi.

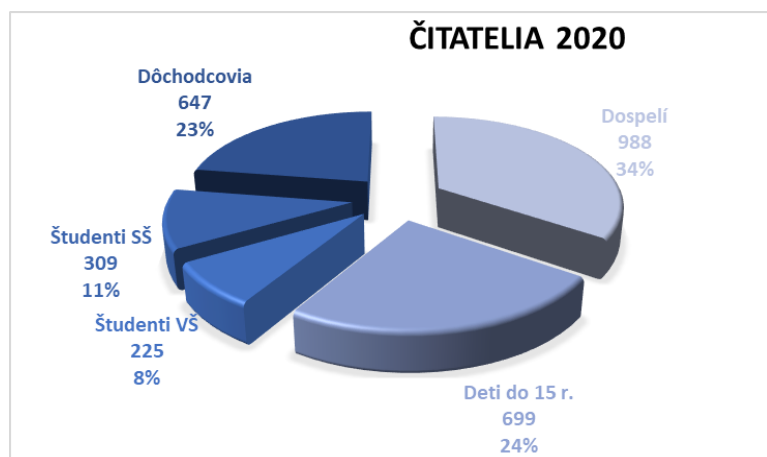
Obmedzenia sa mimoriadne dotkli aj čísiel návštevnosti. V porovnaní s rokom 2020 klesla návštevnosť knižnice z 43,4 tis. na 30 tis. návštevníkov. S prihliadnutím na zatvorené obdobia dosiahla priemerná denná návštevnosť počas poskytovania služieb 116 čitateľov. Týždenné prevádzková doba (mimo období obmedzení) dosahuje 41,0 hod. , čo je o 4 hod. menej ako je štandard v zmysle Metodických pokynov MKSR MK-4315/2020-110/11107 z 21. júla 2020.

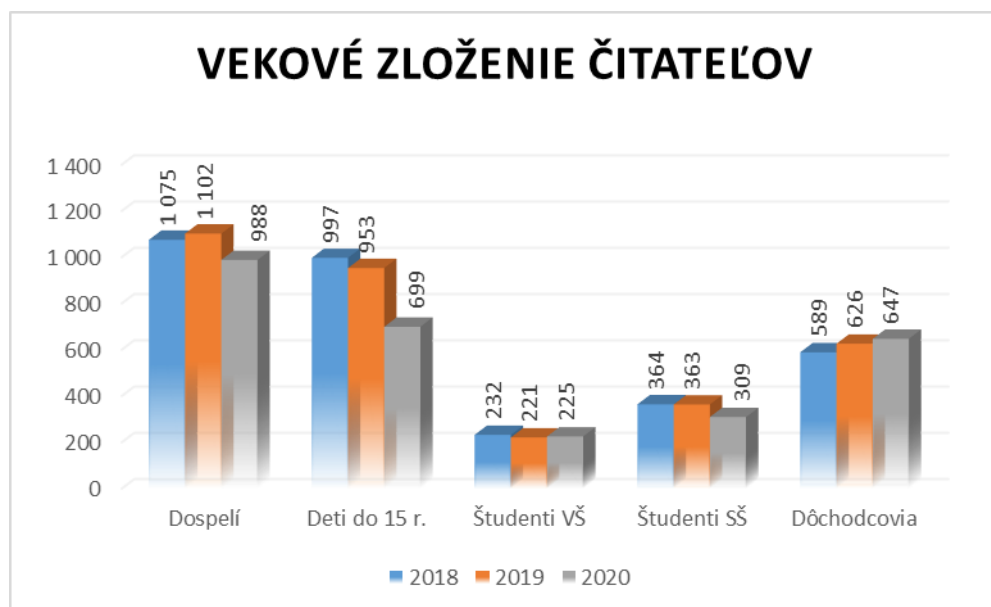
Počet fyzických návštevníkov knižnice dopĺňa **návštevnosť webu a on-line katalógu**. Katalóg Carmen je prístupný cez webovú stránku knižnice, okrem bežných či pokročilejších spôsobov vyhľadávania umožňuje prihlásenie do vlastného čitateľského konta, kontrolu údajov o výpožičnej dobe, samostatné predĺženie výpožičnej lehoty. Za rok 2020 evidujeme 20,8 tis. vyhľadávaní (relácií) na webovej stránke knižnice www.kniznicark.sk, čo je o 2 tis. viac ako vlani. Celkový počet vyhľadávaní v katalógu Carmen dosiahol viac ako 55 tis. vyhľadávaní. Prenesením časti knižničných služieb do online priestoru došlo k preukázateľnému navýšeniu prístupov do on-line katalógu Carmen (13 tis. návštev v porovnaní s 10 tis. v roku 2019) a takmer dvojnásobnému navýšeniu (4 tis.) prihlásení do on-line katalógu. Výrazne poklesol návštevníkov verejného internetu, ročný údaj je 565 návštev. Existujúci knižničný systém Clavius, ktorého súčasťou je online katalóg, disponuje prepojením hlavnej knižnice a pobočky Bystrická 2, takže čitatelia môžu využívať na jeden členský preukaz služby obidvoch pobočiek.

Reálny dosah pandémie nie je pre nás viditeľný ihneď. Podľa štatistík k 31.12.2020 už dnes vieme, že sme zaznamenali pokles **registrovaných používateľov knižnice**. Počet evidovaných čitateľov dosiahol 2.868 čitateľov (mínus 397), čo predstavuje asi 10% celkového počtu obyvateľov. Odporúčaná aj stredne dosahovaná hodnota sa pre knižnice nášho typu pohybuje okolo 13%.

Výraznou mierou poklesla miera registrácií najmä u školopovinných detí a u čitateľov malých pobočiek, ktoré boli viac ako 7 mesiacov v roku zatvorené. Priestory pobočiek sú súčasťou iných inštitúcií (školy, kultúrny dom), takže ich prevádzku sme museli podriaďovať režimu prenajímateľov inštitúcií. Najväčšia pobočka Bystrická bola otvorená v súlade s pravidlami otvorenia hlavnej pobočky na ul. Podhora. Počas uzávery sme sa snažili aspoň jednorazovými výpožičnými aktivitami udržať kontakt s čitateľmi, služby týmto našim členom boli na požiadanie poskytované aj prostredníctvom hlavnej knižnice na Podhore.

Čo je viditeľné hneď, je pokles vlastných príjmov. Počet tých čitateľov, ktorí sa napriek prísny opatreniam, dezinfekcii a karanténe kníh obávajú knihy požičiavať, je bohužiaľ citeľný. Počas roka sme zaznamenali nielen pokles príjmov z registrácií, ale aj pokles platených upomienok, pretože vzhľadom k situácii musel byť náš prístup k vyberaniu pokút počas posledných mesiacov veľmi ohľaduplný a citlivý. Naopak, narástli náklady na dezinfekciu, nákup zamestnaneckých ochranných prostriedkov. Ostáva veriť, že pri financovaní aj štatistikách sa vrátíme na pôvodné čísla spred roku 2020. Komplexné údaje o rozpočte, jeho čerpaní a plnení nájdete v časti II.4.

ŠTRUKTÚRA PERSONÁLNEHO ZABEZPEČENIA KNIŽNICE:

Oddelenie	Počet zamestnancov
<i>Odd. beletrie</i>	1
<i>Odd. pre deti a mládež</i>	1,5
<i>Odd. náučnej literatúry</i>	2
<i>Pobočky</i>	1
<i>Akvizícia, katalogizácia</i>	1
<i>Administratíva, vedenie</i>	1,5

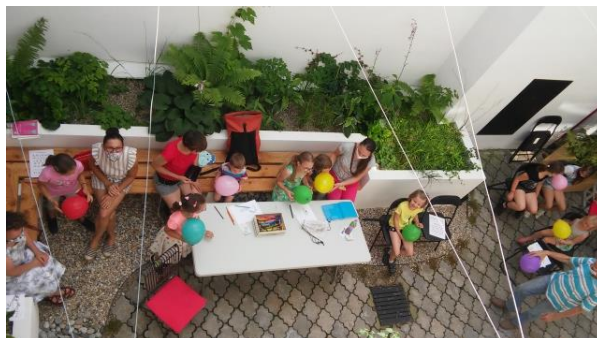
Vo fyzických osobách predstavoval k 31.12.2020 počet zamestnancov knižnice 9, z toho 2 zamestnankyne na polovičný pracovný úväzok. Okrem toho sme evidovali 1 zamestnanca pracujúceho na základe dohody o pracovnej činnosti a 1 osobu zapojenú na základe projektov malých obecných služieb, ktorá nám pomáha s upratovaním a prácami s knižničným fondom. Stredná hodnota počtu zamestnancov knižníc na Slovensku (obecných aj regionálnych) dosahuje 0,57/1000 obyvateľov, teda v prepočte cca 16 zamestnancov.

KULTÚRNOVÝCHOVNÁ ČINNOSŤ:

Projekt z prostriedkov Fondu na podporu umenia **Kytica viazaná zo slov**, v rámci ktorého organizujeme väčšinu kultúrnych a propagačných akcií, bol vzhľadom k okolnostiam predĺžený až do konca júna 2021. Na začiatku kalendárneho roka sme s pomocou FPU ešte stihli v normálnom rozsahu januárové až marcové podujatia - prednášala nám pamäťová koučka *Libuša Hládeková*, o Šeptuchách sme debatovali s laureátkou Anasoft litery a ceny René *Alenou Sabuchovou*, stihli sme niekoľko Rendezvous pod schodmi s regionálnym historikom *Petrom Vitekom* či poetkou *Janou Nagajovou*. V deň, kedy sa na Slovensku objavil prvý prípad vírusu, sme ešte v rámci Týždňa knižníc kváskovali zdravý domáci chlieb...☺

Veľmi nám pomohlo, že sme práve v tom období získali grant na výstavbu *Knižnej záhrady* od Nadácie Slovenskej sporiteľne a Nadácie Tesco. Nastala situácia, keď sme mohli pretvoriť priestor átria knižnice práve počas obdobia uzatvorenia knižnice a následne v máji sprístupniť tento priestor pre exteriérové podujatia. Všetky sa odohrali v komornom duchu, pod holým nebom a v bezpečnom prostredí. Uskutočnilo sa Rendezvous pod schodmi s poetkou *Silivou Kaščákovou* a autorkou próz *Oľgou Kollovou*, náučná prednáška s predstaviteľom Klubu abstinentov *Vladimírom Farským*. Veľmi populárnym a zdieľaným na sociálnych sieťach sa stal 8-dielny prázdninový cyklus čítania a tvorivých dielní *Prečítané leto* pre deti počas letných týždňov.

V inej podobe ako po iné roky bol vyhlásený 8. ročník literárnej a výtvarnej súťaže *Ružomerská Trojruža*. Jej slávnostné vyhlásenie sa už vzhľadom k jesenným pandemickým okolnostiam neuskutočnilo, nahradili sme ho virtuálnou You tube prehliadkou súťažných prác a zverejnením výsledkov na sociálnych sieťach a našom webe. V septembrových termínoch sme stihli prvé diely projektu Zuzany Hruškovej, spojeného s technickým workshopom pre deti *Fotokino*. Premietane filmov pokračovalo v rámci prezentácie horolezeckých filmov s predstaviteľmi horolezeckého klubu *Tatrín*, jedinou jesennou prednáškovou činnosťou pre školy boli v závere septembra štyri populárno-vedecké prednášky mladého vedca *Dušana Valenta*.

VEDECKÝ PUBLICISTA
DUŠAN VALENT

MESTSKÁ KNIŽNICA
Ružomberok Podhora 33

Science

24.9.2020	9.00 h - Zvieracie kuriozity
	10.00 h - Najúžasnejšie vedecké fakty
25.9.2020	9.00 h - Megastavby praveku
	10.00 h - Zvieracie kuriozity

Podujatie v rámci projektu Kytica viazané zo slov z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia, hlavný partner projektu

Od októbra boli hromadné podujatia opäť pozastavené, preto sme sa preorientovali skôr na výstavnú funkciu knižnice. V nadväznosti na plánovaný cyklus *Strechy Ružomberka* sme zvolili náhradný program, výstavu portrétov v našich priestoroch *Ženy Ružomberka*. Na november – mesiac fotografie nadviazala ďalšia výstava *Žena vo fotografii – vzor dievča* v priestoroch vstupného schodiska knižnice.

Zároveň sme rozbehli sériu ilustrátorských výstav s názvom *Stopy z palety*, ktorými sprístupňujeme práce súčasných slovenských ilustrátorov. Každý mesiac vystavujeme knižnú tvorbu vybraného ilustrátora, s cieľom upozorňovať nielen na novinky, ale i tituly staršieho dáta. Chceme, nech si dnešné deti vytvárajú svoju mozaiku budúcich spomienok cez knihy, ktoré čítajú a naopak - dospelým nech sa vynárajú spomienky z toho, čo majú načítané. Séria výstav pokračuje i v súčasnosti online na našom webe.

Všetko sa dá, sme spolu s našimi čitateľmi v dobrom aj zlom. Negatívom je, že situácia počas minulého roka neumožnila vždy vstúpiť čitateľom do našich priestorov, medzi knihy. Ale to dobré je, že sme prevádzku knižnice neboli v priebehu roka nútení uzatvoriť z dôvodu choroby alebo karantény.

Počas prvej vlny pandémie sme upravili opustené átrium na zelenú Knižnú záhradu uprostred mesta. Počas druhej vlny, keď sa nám z dôvodu pandémie výrazne posunul čas prísunu financií na projekt nákupu kníh zo zdrojov Fondu na podporu umenia, nám zatvorené oddelenia poskytli priestor na ich spracovanie, katalogizovanie a obaľovanie nových kníh. Som presvedčená, že i napriek zložitej situácii sme na dobrej ceste, ako využiť verejnú objednávku vyplývajúcu z verejného záujmu – poskytovať kvalitné knižnično-informačné služby a pokračovať v prezentácii knižnice ako výrazného spoločensko-komunitného centra v našom meste.

Príloha:

KALENDÁR PODUJATÍ 2020

NÁZOV PODUJATIA	CHARAKTERISTIKA	TERMÍN	ČAS	MIESTO
Rendezvous pod schodmi 40 <i>Peter Vítek</i> <i>Zdenko Ďuriška</i>	literárny večer s historikmi	29.1.2020	16.00	odd. beletrie pre dospelých
Rendezvous pod schodmi 41 <i>Jana Nagajová</i> <i>Miloš Bubelka</i>	poeticko-literárny večer spojený s premietaním umeleckých fotografií	25.2.2020	16.00	odd. beletrie pre dospelých
Pevná vôľa <i>Líba Hládeková</i>	odborná prednáška	4.3.2020	16.00	odd. beletrie pre dospelých
Šeptuchy <i>Alena Sabuchová</i>	literárny večer, diskusia	5.3.2020	17.00	odd. beletrie pre dospelých
Kváskovanie <i>OZ Slnkotvor</i>	odborná prednáška o zdravej výžive	6.3.2020	17.00	odd. beletrie pre dospelých
Prečítané leto	prázdninové tematické čítania a tvorivé dielne pre deti	každý pondelok	11.00	átrium
Rendezvous pod schodmi 42 <i>Oľga Kollová</i> <i>Silvia Kaščáková</i>	literárny večer, slávnostné otvorenie Knižnej záhrady	8.7.2020	16.00	átrium
Fotokino junior	premietanie analógových nemých filmov	31.7.2020	10.00	odd. pre deti a mládež
Rendezvous pod schodmi 43 <i>Vladimír Farský</i>	odborná prednáška	19.8.2020	16.00	odd. beletrie pre dospelých
Čierny štít	prezentácia filmu z horolezeckého prostredia	11.9.2020	16.30	odd. beletrie pre dospelých
Zvieracie kuriozity Najúžasnejšie vedecké fakty <i>Dušan Valent</i>	populárno-vedecká interaktívna prednáška pre 7. roč. ZŠ	24.9.2020	8.00, 10.00	odd. pre deti a mládež
Megastavby praveku Zvieracie kuriozity <i>Dušan Valent</i>	populárno-vedecká interaktívna prednáška pre 6. roč. ZŠ	25.9.2020	8.00, 10.00	odd. pre deti a mládež

Fotokino junior	premietanie analógových filmov - groteska	25.9.2020	17.00	odd. pre deti a mládež
Rendezvous pod schodmi 44 Peter Mišák Milan Lechan	literárny večer, diskusia	30.9.2020	17.00	odd. beletrie pre dospelých
Stopy z palety Ľudovít Fulla	výstava ilustrácií	1.10.-31.10.2020		odd. beletrie pre dospelých
Žena vo fotografii - Vzor dievča Kurátor Z. Hrušková	výstava fotografií	6.11.-27.11.2020		vstupné schodište
Stopy z palety Simona Čechová	videoprezentácia ilustrátorského diela	1.11.-31.1.2021		online
Adventný kalendár	FB seriál knižných odporúčaní	1.12.-31.12.2020		online

Mestská knižnica Ružomberok

Správa o činnosti a hospodárení organizácie s účasťou Mesta Ružomberok za rok 2020

Vypracovala: Ing. Tatiana Babincová

Vydala: Mestská knižnica Ružomberok

Dátum vydania: apríl 2021

Počet strán: 25